

Egzamin wstępny do 2 SLO 2010 r.

Część I Przeczytaj uważnie podane niżej dwa teksty i odpowiedz na pytania.

Tekst 1

U nas w domu było mało pięknych rzeczy. Na stole w pokoju stała gilza armatnia. To była jedyna piękna rzecz.

- Gilza?

- Nie wiem, czy to fachowa nazwa... to była łuska od pocisku. Nazywaliśmy ją gilzą. Była z miedzi. Miała pod spodem okrągły kapiszon z wgłębieniem po uderzeniu iglicy. Była to gilza z wystrzelonego pocisku armatniego jeszcze z pierwszej wojny światowej. (...) W gilzie stały zimną kwiatki z papieru, z bibułki. (...)

Któregoś dnia otworzyłem drzwi i zobaczyłem na stole wazon. (...) Cały pokój był teraz wypełniony tym wazonem. Zbliżyłem się do stołu i przyglądałem się wazonowi. Był biały. Od góry wypełniony światłem i prawie przezroczysty. Ale odwłok miał gruby, lśniący. Wyciągnąłem rękę. Usłyszałem kroki matki i opuściłem rękę. Matka zapytała z uśmiechem: „Teraz ładniej, prawda? Tylko go nie ruszaj, nie dotykaj! To jest wazon z porcelany. Bardzo drogi. Pewnie ojciec będzie się gniewał, że go kupiłam. Ale teraz jest w pokoju ładniej”. „A co w nim będzie? Kwiaty?” – „Nie – powiedziała matka – on nie jest do kwiatów”. „A do czego?” „Do niczego. Jest piękny sam, ma taki piękny kształt, że sam jest ozdobą. Tylko bardzo cię proszę, nie dotykaj” „Dlaczego?” „Pięknych rzeczy nie trzeba dotykać” – powiedziała matka i wyszła. (...)

...stałem przy stole i przyglądałem się wazonowi.(...) Światło w pokoju było takie jak w koronie gęstego wielkiego drzewa. Wilgotne jak w studni, zielonkawe, ruchliwe. Jakby przez ściany przepływała woda. W środku tego światła stał wazon. Dotknąłem go lekko palcami. Poglądziłem delikatnie po zimnej powierzchni. Położyłem dłoń, we wnętrzu dłoni czułem wypukłość, okrągłość. Miałem jakby w dłoni kształt piękna. Trzymałem tak rękę dłużej chwilę i czułem, że powierzchnia wazonu ogrzewa się. Oderwałem rękę od wazonu i poszedłem do kuchni, gdzie w pudełku pod stołem chowałem swoich żołnierzy. Ustawiłem żołnierzy w dwa szeregi. Ale mnie to nie bawiło. Wrzuciłem wojsko do pudełka i wróciłem do pokoju. Przyłożyłem ucho do wazonu i zastukałem delikatnie. Potem jeszcze raz. (...)

Pewnego dnia bolało mnie gardło i nie poszedłem do szkoły. Leżałem w łóżku i oglądałem „Muchę”... to było takie humorystyczne pismo... drukowane na różowym papierze. Nie na różowym, ale jakby wpadającym w odcień różowego. Niby przeglądałem „Muchę”, ale widziałem „oczami mojej duszy” wazon na stole. Stał tam obcy, doskonały, niedotykalny. Choć nikogo nie było w domu, szedłem na palcach, ostrożnie, powoli. Skradałem się w ciszy, w której wazon stał jak w wacie. Pociągnąłem za serwetę, wazon poruszył się. Wtedy pociągnąłem mocniej. Wazon zakołysał się i przewrócił. Na stole leżały gazety. Wazon potoczył się kilka centymetrów i zatrzymał na krawędzi stołu. W środku miał niebieskawe światło. Wiedziałem już, co będzie dalej. (...)

Tadeusz Różewicz, Grzech

Tekst 2

kamyk jest stworzeniem
doskonałym

równy samemu sobie
pilnujący swych granic

wypełniony dokładnie
kamiennym sensem

o zapachu który niczego nie przypomina
niczego nie płoszy nie budzi pożądania

jego zapach i chłód
są słuszne i pełne godności

czuję ciężki wyrzut
kiedy go trzymam w dłoni
i ciało jego szlachetne
przenika fałszywe piękno

- Kamyki nie dają się oswoić
do końca będą na nas patrzeć
okiem spokojnym bardzo jasnym

Zbigniew Herbert, Kamyk

Pytania do tekstów

1. Scharakteryzuj osoby mówiące (podmioty mówiące) w obu tekstach. Podaj po trzy cechy
każdej z nich. (4p)

a) osoba mówiąca w tekście 1:

.....

b) osoba mówiąca w tekście 2:

.....

2. W jaki sposób osoba mówiąca ujawnia się w tekstach? Zacytuj. (2p)

a)

.....

b).....

.....

3. Co wiesz o przedmiotach opisanych w tekstach? Wiadomości uporządkuj, wykorzystując tabelkę. (4p)

Nazwa przedmiotu	Materiał, z jakiego jest (mógł być) wykonany	Przeznaczenie	Stosunek mówiącego do przedmiotu	Cechy szczególne przedmiotu

3. Wyjaśnij znaczenie sformułowań: (4p)

a) „Widziałem oczami duszy” wazon na stole

.....
.....

b) Kamyki nie dają się oswoić

.....
.....

4. Napisz własnymi słowami (w 2-3 zdaniach), na czym polega „doskonałość kamyków”. (3p)

.....
.....
.....
.....
.....

5. Napisz własnymi słowami (w 2-3 zdaniach), czym wazon wzbudza zachwyty narratora. (3p)

.....

.....

.....

.....

6. Jak sobie wyobrażasz zakończenie opowiadania Różewicza? Napisz je, starając się zachować język i styl pisarza. (5p)

.....

.....

.....

.....

.....

Część II Przeczytaj uważnie tematy, wybierz jeden i napisz wypracowanie
(ok. 1-1,5 strony, 20p)

1. Pokusa, tabu¹, przekroczenie, grzech.... Przedstaw i oceń konsekwencje decyzji bohaterów książek lub filmów, którzy złamali zakazy lub odrzucili ograniczenia.
2. Pięknych rzeczy nie trzeba dotykać”- powiada matka w opowiadaniu Różewicza. Zinterpretuj tę myśl i napisz, czy się z nią zgadzasz, odwołując się do swoich doświadczeń z pięknem w życiu i sztuce. Zadbaj o literackie walory pracy.
3. Wolność czy bezpieczeństwo? Rozważając postępowanie dowolnie wybranych bohaterów literackich i filmowych, zdecyduj, która z tych wartości wydaje ci się bardziej godna wyboru?

¹ Tabu – w społeczeństwach pierwotnych zakaz kultowy kontaktowania się z pewnymi przedmiotami, osobami – albo dokonywania pewnych czynności – dla uniknięcia kary ze strony sił nadprzyrodzonych. W potocznym rozumieniu nietykalna świętość, zakaz, którego absolutnie nie wolno naruszać.

Część III Rozwiąż zadania

Zad. 1 Kuba i Tomek mieszkają w tym samym domu. Pewnego dnia wyszli jednocześnie z domu do szkoły. Kuba ma krok o 20% krótszy od kroku Tomka, ale za to robi w tym samym czasie o 20% kroków więcej niż Tomek. Oblicz, który z nich przyszedł do szkoły pierwszy.

Zad. 2 W trzycyfrowej liczbie podzielnej przez 10 suma cyfr wynosi 11. Jeżeli w tej liczbie przestawimy cyfrę setek z cyfrą dziesiątek to nowa liczba będzie o 90 większa od danej. Znajdź tę liczbę.

Zad. 3 Z punktu A leżącego na okręgu o danym promieniu $r = 5$ poprowadzono średnicę AB i cięciwę AC. Średnica i cięciwa tworzą kąt 60° . Przez punkt C poprowadzono styczną do okręgu przecinającą przedłużenie średnicy w punkcie D. Oblicz boki trójkąta ACD.

Zad. 4 Kiedy obniżono cenę biletu wstępu do ZOO, liczba zwiedzających zwiększyła się o 50%. Jednocześnie wpływy ze sprzedaży zwiększyły się o 20%. O ile procent obniżono cenę biletu wstępu?

Zad. 5 Znajdź wzór funkcji liniowej, której wykres jest równoległy do wykresu funkcji $y = -\sqrt{2}x + 7$ przechodzi przez punkt o współrzędnych: $(-\sqrt{2}, 4)$. Oblicz miejsce zerowe znalezionej funkcji oraz podaj dla jakich argumentów jej wartości są dodatnie.

Zad. 6 Rozwiąż nierówność. Podaj największą liczbę naturalną która spełnia tę nierówność.

$$2x - \frac{(3x-2)(3x+2)}{3} > -1 - 3(1-x)^2$$

Zad. 7 Akwarium w kształcie sześciianu napełniono częściowo wodą. Gdy włożono do niego metalową kostkę sześcienną o krawędzi 3 cm, poziom wody w akwarium ustalił się na wysokości górnej ściany kostki. Następnie kostkę wyjęto i zachowując tę samą ilość wody w akwarium, powtórzono ten eksperyment z inną sześcienną metalową kostką o krawędzi 5 cm. Okazało się, że i tym razem poziom wody w akwarium ustalił się na wysokości górnej ściany kostki. Oblicz długość krawędzi akwarium.

Zad. 8 Trapez prostokątny obraca się wokół boku, tworzącego z podstawami kąty proste. Podstawy trapezu mają długości odpowiednio: 2 cm i 5 cm. Pole trapezu wynosi 14 cm^2 . Oblicz objętość otrzymanej bryły obrotowej.

Część IV Wykonaj podane niżej polecenia.

Read this first: 1. Before you start a task, read the instructions carefully and make sure you understand them.

2. If you do not understand, please ask the teacher for help.

GOOD LUCK!

1. Write in 120-150 words a story ending it “It was only then that realised they had mistaken me for somebody else.” (20)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Rewrite the sentences below keeping their meaning and using the given word. Do not change the given word. Write between two and five words including the given one in each gap. (5)

a) They decided to build a new school immediately. **should**

They decided that immediately.

b) It seems that her playing has developed amazingly in the past year. **seems**

Her playing in the past year.

c) I don't normally go into town by car. **used**

I into town by car.

d) They left early because they didn't want to get caught in the traffic. **avoid**

They in the traffic.

e) I find this film quite disappointing. **let**

I felt quite film.

3. Use the word given to form a word that fits in the space. (5)

a) Avoid (**health**) food or you'll get sick.

b) (**fortune**), he's lost all the matches.

c) New York is a city of (**spectacle**) contrasts.

d) Of course, it is (**advise**) to use your common sense .

e) There is no (**replace**) for the ancient natural forests.

4. Correct if necessary. If a sentence contains no mistake write 'C'. (5)

a) I wish you didn't give away my secret then.

b) She provides us with a lot of useful informations.

c) He drives dangerous

d) We will have done it by tomorrow.

e) There's no possibility to do it.

5. Circle or underline the answer which best completes the sentence. (5)

a) There are **mostly**; **roughly**; **partly**; **evenly** 140 countries which **include**; **contain**; **belong**; **consist** to the Third World and which are **said**; **known**; **told**; **considered** as developing and poor countries.

b) Although there are great differences between them, they do have a number of **features**; **sides**; **faces**; **signs** in common.

b) For **case**; **instance**; **reason**; **fact** , much of the Third World is in poverty.